

Samenvatting

Inleiding

Dit onderzoek stelt dat in het oostelijk deel van Tibet in de Volksrepubliek China op dit moment verschillende Tibetaanse rNying ma leiders gebruik maken van charismatisch gezag om de groei te bevorderen van rNying ma boeddhistische instellingen voor het onderwijs in ritueel en meditatie. Door deze en andere traditionele religieuze praktijken, zoals visioenen of de openbaring van Schatten, nieuw leven in te blazen, leveren zij een belangrijke bijdrage tot de versterking van de hedendaagse boeddhistische geloofspraktijk in delen van Khams en mGo log in oostelijk Tibet. De openbaring van Schatten is een soort continue boeddhistische openbaring die zichzelf altijd presenteert als het gevolg van de religieuze activiteiten van de achtste eeuwse Indiase tantrische meester Padmasambhava, van wie wordt gezegd dat hij het Boeddhisme in Tibet heeft verspreid. Padmasambhava gaf een deel van de leer dat pas in de toekomst zou moeten worden openbaar gemaakt aan de incarnaties van zijn 25 leerlingen. Pas wanneer de juiste voorspoedige omstandigheden aanwezig zijn, kunnen deze Schatten in de vorm van voorwerpen of teksten worden ontdekt of in visioenen worden geopenbaard.

In dit proefschrift onderzoek ik de tradities rond de openbaring van Schatten en meer in het bijzonder de rol van enkele openbaarders van Schatten in de religieuze wereld van het hedendaagse Tibet. Dit onderzoeksproject doet dat onder meer door een case study van het leven en werk van bDe chen 'od gsal rdo rje (1921-). Dit is een bekende boeddhistische meester die talloze visioenen heeft gehad en Schatten heeft geopenbaard, en tegenwoordig leeft in Shar mda' in het Nang chen district in de Yushu Tibetaanse Autonome Prefectuur (TAP).

Onderzoeksvragen

Ondanks het feit dat er allerlei studies zijn gewijd aan het boeddhisme in het hedendaagse Tibet en enkele daarvan zich specifiek richten op het openbaren van Schatten, bestaat er nog geen monografie die volledig is gewijd aan dit fenomeen in de Tibetaanse gebieden van de Volksrepubliek China heden ten dage. Deze dissertatie heeft daarom twee doelstellingen.

Eenzijds beschrijf ik de traditie zelf en laat ik zien hoe openbaarders van Schatten die nu actief zijn hun praktijk van het openbaren van Schatten opnieuw uitvinden, tegen de achtergrond van de grote sociale en politieke veranderingen die in de Volksrepubliek China en Tibet zelf plaatsvinden. Een cruciaal aspect van dit onderzoek bestaat uit de hedendaagse Sino-Tibetaanse politiek en de rol van religie daarin. Hoe en waarom heeft religie, en in het bijzonder de traditie van de openbaring van Schatten, tijdens het Chinese bewind een herleving heeft kunnen doormaken? Wat voor religieuze mogelijkheden biedt de traditie van de openbaring van Schatten aan de hedendaagse Tibetanen, maar ook aan een groeiend aantal etnische Chinezen?

Anderzijds onderzoek ik het leven van gTer chen bDe chen 'od gsal rdo rje's door middel van zijn autobiografie en zijn religieuze activiteiten. De hoofdvraag die ik tracht te beantwoorden hoe en waarom mensen in Tibet openbaarders van Schatten worden.

Samenvatting van de hoofdstukken

Hoofdstuk Een geeft een inleiding in de belangrijkste kenmerken van de traditie van Schatten zoals wij die terugvinden in enkele populaire Tibetaanse religieus-literaire werken over dit onderwerp. Mijn doel is hier om een belangrijke these van deze studie te illustreren, namelijk hoe net zoals de ideologie van de Schatten ooit ontstond als antwoord op religieuze en politieke druk in het tiende eeuwse Tibet, enkele Tibetaanse religieuze leiders tegenwoordig de openbaring van Schatten (*gter ma*) opnieuw gebruiken als een effectieve methode om te reageren op de politieke druk in Tibet onder Chinees bestuur in de late 20^e en 21^e eeuw.

Hoofdstuk Twee biedt een overzicht van de sociale en politieke impact van decennia van religieus beleid door de Chinese overheid in oostelijk Tibet. Ik betoog dat het beleid van de Chinese overheid in de diverse Tibetaanse gebieden als gevolg van de grootschalige economische ontsluiting die op dit moment plaatsvindt heeft geleid tot een cruciale verzwakking van het religieuze gezag van talloze kloosters door het afbreken van hun economische macht, het verminderen van hun politieke invloed, het inperken van hun gezag op het gebied van onderwijs, en het verminderen van het grote aantal monniken in kloosters, die ooit een van de belangrijkste instrumenten van de macht van de kloosters waren. Tegelijkertijd is een aantal alternatieve vormen van religieus gezag opnieuw opgekomen in oostelijk Tibet, die vaak het eclectische

karakter van de rNying ma traditie benadrukken, zoals visionaire activiteiten, de openbaring van Schatten, en het vormen van grote innovatieve religieuze gemeenschappen als centra van religieuze beoefening en culturele reproductie.

Hoofdstuk Drie stelt dat openbaringen die gebruik maken van visioenen buitengewoon geschikt zijn om opnieuw een religieus discours op te bouwen met betrekking tot ritueel gezag, de codificatie van nieuwe identiteiten, en het promoten van oude religieuze vormen en verhalen. Tibetaanse religieuze professionals zoals openbaarders van Schatten (*gter ston*) en niet-celibataire tantrische beoefenaren (*sngags pa*) worden steeds zichtbaarder in het religieuze en sociale landschap van Tibet. De openbaringen, vaak zeer publieke gebeurtenissen, spelen een belangrijke rol in het stimuleren van geloof en het voeden van hoop bij de aanhangers, en dragen bij tot het behoud en de voortzetting van de traditionele overdracht van de boeddhistische leer en meditatie praktijken. In dit hoofdstuk bespreek ik in detail enkele van de kenmerken van activiteiten rond de openbaring van Schatten in het hedendaagse Tibet door het bespreken van hedendaagse visionairen die voornamelijk leven en werken in de noordelijke en centrale gebieden van Khams. Ik onderzoek de charismatische dimensie van hun leiderschap, de verschillende aspecten van hun openbaringen, de gemeenschappen om hen heen, en het verschijnen van enkele websites gewijd aan boeddhistische visionairen en openbaarders van Schatten in antwoord op de toenemende vraag naar de boeddhistische leer onder Han-Chinezen.

Hoofdstuk Vier introduceert het leven en de religieuze ervaringen van zo'n nog levende openbaarder van Schatten, bDe chen 'od gsal rdo rje, geboren in 1921 in een nomadische familie in het sKye rgu mdo district (Yushu TAP). Zijn vroege leven en zijn ecstatische ervaringen geassocieerd met Padmasambhava zijn later geïnterpreteerd als tekenen van een specifiek voorspoedige associatie met een ver Tibetaans verleden. Zijn autobiografische geschriften staan vol met de exemplarische daden van een toegewijde beoefenaar en leggen getuigenis af van de betrokkenheid van een boeddhistische meester. Door te kijken naar het leven van bDe chen 'od gsal rdo rje kunnen wij een beter inzicht verwerven in de paradigma's die tot leven komen in het proces van erkenning van een openbaarder van Schatten.

Hoofdstuk Vijf opent met een beschrijving en analyse van de diverse cyclussen van de verzameling van Schatten door bDe chen 'od gsal rdo rje's en biedt korte samenvattingen en verklaringen van zijn geschriften. Behalve een verzameling openbaringen zijn er onder de manuscripten van bDe chen 'od gsal rdo rje ook andere teksten die inzicht verschaffen in zijn identiteit als openbaarder van Schatten en het belang dat hij aan zijn ontdekkingen hechtte. In dit

hoofdstuk ga ik nader in op enkele aspecten van bDe chen 'od gsal rdo rje's Schatten en leringen door nader te kijken naar zijn cyclussen van Schatten. Ik betoog dat één van de centrale thema's van zijn openbaringen is om legitimiteit en aanzien te verschaffen aan een specifieke groep niet-celibataire tantrische professionals. In dat opzicht is de *rTsol med* bij uitstek interessant, een openbaring in de vorm van een Schat toegeschreven aan Padmasambhava die een initiatie ritueel geeft voor tantrische beoefenaren. Ik betoog dat deze rituele tekst niet alleen bedoeld is om legitimiteit te verschaffen aan deze groep niet-celibataire beoefenaren, maar ook een duidelijkere identiteit moet geven aan de religieuze afstammingslijn die is begonnen door bDe chen 'od gsal rdo rje. In het laatste deel van dit hoofdstuk analyseer ik ook de maatschappelijke rol van bDe chen 'od gsal rdo rje binnen zijn gemeenschap, door een beschrijving van de manier waarop hij zichzelf niet alleen als een openbaarder van Schatten presenteert, maar ook als een voorspeller van de toekomst en een genezer.